

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre " "
Negyedévre " "
Egy órára " "
Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetésárak:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többnapos hirdetések alkuzsúrt jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön bejegyzésért 50 kr.

Osztrák lobogó alatt.

Debreczen, aug. 5.

A kereskedelem szereti magát egy mutatni be minden alkalommal, mint a hazafiság zászlóvivőjét. Gyakran megjelenik a nagy nyilvánosság előtt Merkur nemzeti lobogóval, a tőzsde a Petőfi-ünnep alkalmából szünetet tart és megkoszorozza a költő sirhantját a hausse meg a baisse spekulánssa. Helyes és szép dolog ez, örömeinkre van, hogy nemcsak Ankerschmiedeket nevel a magyar föld, hanem az aranyborjú nemzetközi piacán is teremnek koszorui, virágjai a hazafiságnak.

Fájdalom, nem adhatjuk át magunkat ez alkalommal a mi utógondolat nélkül való lelkesedésünknek, mert a börze Petőfi-szünetes koszorúja mögött sötét arnyak tűnnek föl. Sajnálattal vagyunk kénytelenek azt a tényt regisztrálni, hogy a budapesti áru és értéktőzsdén kibontott nemzeti lobogó olyan manővert takar, amely idegen érdekek szolgálatát és magyar érdeket sért.

Értjük e manőver alatt azt az armorzsolást, amely a tőzsdék nemzetközi világában eszközeire és módjaira nézve éppen Budapesten emelkedik tetőfokra, ott, ahol, ha a börzén csakugyan a gazdasági élet követelményei jutnak kifejezésre, az ország közérdeke éppen az ellenkezőt követelne.

Most a budapesti gabonatőzsde, mikor a legkevésbé megengedett eszközökkel a gabona-árak letérésére törekszik,

nagyobbat vétkezik, mint valaha. Mert most azzal a forrongással szemben, amelyet Ausztriában a kiegyezés, — illetőleg az önálló rendelkezés kelt, nem az erős, gazdaságilag akcióképes Magyarországot mutatja be, hanem közreműködik abban, hogy a fizetésképtelen Magyarország vezettség fel Európa gazdasági világa elé. Egyenesen arra dolgozik a börze, hogy a türethető termés mellett mégis insolvens legyen az ország, mert a gabona-árak mellett, amelyeket a budapesti börze akar diktálni, a termelőre csakis a fizetésképtelenség várható. Legyenek szivesek a baisse matadorjai és sétáljanak át az értéktőzsdére. Vagy tegyenek látogatást a bankoknál, amelyekkel amugy is szoros összeköttetésük van. Az értéktőzsde, a nagy bankok fel fogják őket világosítani arról, hogy ha a gabonatőzsdén a gazdát levették: megakad az üzlet mindenfelé. Az incasso, amely ma már amugy is vontatott, egyszerűen megszűnik, özönével áramlanak vissza a záloglevelek, s megszűnven az üzleti forgalom, a takarékpénztári betétek rohamosan mondatnak fel. Vagyis lesz itt olyan gazdasági zűrzavar, aminőhöz fogható eddig nem volt.

A gazda kiéhezetten, a közterhekkel, az uzsorától elcsigázottan várta az ideai termés értékesítését, s most, hogy tervszerű manőver teszi ezt lehetetlenné, ez annyival súlyosabb következményekben, mert a szükségkép beálló gazdasági különválás küszöbén vagyunk, mikor az

ilyen mesterséges érvágás következményeit ki sem neverhetjük.

Ez az oka, hogy az armorzsolást ma nemcsak közöségi üzleti hadjáratnak tekintjük, amelyben a kereskedelem felvonul a termelő ellen. — Hiszen ennek akárhány példáját láttuk. Vérezünk is bele, de még a hat forintos buzaár sem nyomott bennünket olyan veszedelmes körülmények között, mint aminőket gazdasági viszonyaink körül az Ausztriával való viszonyaink szőnek.

Hazafiságot az üzletben nem keresünk. Annál kevésbé a börze-üzletben, amely kozmopolita s hoimi hazafias érdekekkel nem törődik. Hanem opportunitizmust az üzletben legalább is kellene találnunk. Ezért döbbenünk meg, hogy gazdasági viszonyaink szánt szándékos rombolása helyett neminkább annak a konszolidációjára törekednek. Ez a taktika keservesen meg fogja bosszulni magát.

A gazdát, a kis mezőgazdasági üzem kiadásainak a meg nem szakítható folytonossága nyom, szorít az adó és az uzsora; végre is meg lehet törni az ex-lex buzaárakkal. De meg van törve a kereskedelem s az ipar is. És ki van szolgáltatva ezzel a tőkében, iparban, kereskedelemben erősebb Ausztriának az ország.

Ezt a manővert nem takarja be a börze Petőfi-ünneplése, mert ezzel kitűzték a börze palotájára a sárgafekete lobogót. **H.**

E. Kovács Gyula.

— A Debreczen tárczája. —

Ott esett el a harcm-zején. A hol a költő szívének ifju vére kifolyt, ajkának örömteli vagszava zendült s elnyelte azt az aczél zőrej, a trombita hangja, az águdőrej, ahol fujó paripak szagú dák a kivívott dadalra... Ott esett el Kovács Gyula a poeta ércszoborának leba előtt, ott nyílt szóra utójára az ő ajka is, ott borult el az ő szemévilága is, mint az, a ki érted halt meg, szent világszabadság!

Tüzes poeta szív dobogott az ő kebelében is. Lang emesztette a lelkét és teremteni alkotni kényszerült általa. Teremtett és alkotott mint költő és színész. Hatalmas világító fátyala volt a magyar színészet ek és ihletett munkássá a magyar parnasszúnak, a melynek zenthjén egy üstökös látott egész életén át: Petőfi Sándor az üs ököb neve, es E. Kovács Gyula az a bolygóé, amely ott járt mindig a közelében...

Nem volt öreg ember. A hatvanegy esztendőnek terhe nem nyomta vállát, fiatal maradt a szíve lelke. Az a szív amelyből valamikor e dal fakadt:

Kétszer is nyílt az akéczfa virága,
Mebánod még galambom, de hiába!
Mebánod még, vis-zasirsz még engemet!
De a szívnek kétszer nyílni nem lehet.

Ezt az ifju szívet is az a gondolat bántotta mindig, hogy ágyban párnák közt lassu kórság pusztítsa el. S ime a legszebb halál jutott osztályrészül. A legnagyobb magyar költő emlékének áldozni sietett a segesvári csatatérre. Ott egész Magyarországnak szólt utolsó szava.

Ragadd e háromszin zászlót érczkezedbe,
Mely élve emelte, halva is megvédte.
A jövendő várát ezzel te veszed be,
S ha mi elágyulnánk, te érczszobor, véd te.
Legyen veled együtt halhatatlan élte.

S az utolsó szó, megfagyott forró ajkán;
az utolsó tekintet meglőrött tüzes szemében,
a mely azt az ércz alakot nézte, annak az ércz alakját, a ki óriás volt az óriások között!

Azután bevonták mindenütt az ünnepi zászlót. Ma mar fekete lobogót lenget a meleg nyári szél s e gyászlobogó nagy keserűség hirdetője.

1839. febr. 14-én született Szatmármegyében, Gebén, nagyatyjának, Kereszturi Pálnak házában, a parókian. Atyja Kovács Mihály, dunántuli nemes család sarja, anyja Kereszturi Julianna, ősi tiszántuli család ivadéka, gyöngéd, idealisztikus élel, aki nagyon szerette a költőket, sőt maga is irogatott verseket.

A kis Gyula is előbb tudta már Kisfaludy Sándor és Vörösmarthy verseit, mint írni és olvasni. 1852-ben atyja a debreczeni kollegiumba vitte s a zsenge ifju, mint kiválóan szorgalmas, rendkívül eszes tanuló, mohón látogatta itt a szini előadásokat. Majd szüleinek és tanárainak szigorú, kerlelhetlen ellenzése dacára színésznek csapott fel, megszökött az apai bajlekből és 1856. aug. 17-én lépett fel lőszőr Debreczenben. Lang Boldizsár szintársulatánál a »Pál fordulása« cz. darabban. Nemsokára Fehér Karoly vidéki társulatához szerződött s Nagy-Károlyban, Szigeten, Máté-Szalkán, Munkácson s más kisebb helyeken járt társulatával.

1862-ben drámai segédszínészek szerződötték a Nemzeti Színházhoz, — miután azonban itt előkelőbb szerephez egyáltalán nem juthatott, 1865-ben elfogadta Follinusznak, a kolozsvári színház akkori igazgatójának meghívását. Kolozsváron legelőször Bánkbanban

BELFÖLD.

Hegedűs Sándor Ostendében. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter családjával együtt ma délelőtt négy heti fürdőhasználatra Ostendébe utazott. A miniszterium ügyeit azonban a miniszter önnön ismételt fogja, a mely célból a fontosabb ügyiratokat utána küldik, úgy hogy távolléte miatt az ügymenet semmiféle fennakadást nem fog szenvedni.

Értekezlet a termelési statisztika ügyében. Ma délelőtt 11 órakor volt a kereskedelemügyi miniszteriumban a Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter által elrendelt termelési statisztika érdekében az utolsó értekezlet. A tizenkét főcsoport vezetőivel és a melléjük rendelt felvevő közzel folyt a tanácskozás, melynek rendjén a részletes utasítás és az egyes csoportok beosztása került megbeszélésre. Ezen tanácskozás alapján a tényleges felvételek e hó 7-én az egész ország területén egyszerre megindulnak, úgy hogy előreláthatólag maguk a helyszíni felvételek ez évi október-november hónapig készek lesznek és ezután kezdődik az anyag részletes feldolgozása.

Kitüntetett osztálytanácsos. A király Emmerling Vilmosnak, a kereskedelemügyi miniszterium osztálytanácsosának, kitűnő szolgálatai elismerésül a harmadosztályú vaskorona-renddel adományozta. Ez a rendjeladományozás az első fecske azon kitüntetések sorában, melyek a kiegyezés betegezésére a kalmából rövid idő múlva publikáltatni fognak. — Emmerling Vilmos a kereskedelemügyi miniszterium vám és kereskedelmi ügyeinek referense. — A kiegyezésnek kereskedelmi javaslatait ő készítette elő. — Részben ezen érdemei elismerésül nyerte most a magas rendjelet.

A fekete-piros-arany lobogó.

Debreczen aug. 5.

Ausztriában egyre tüntetnek. Tevednek, a kik azt hiszik, hogy ezeket a tüntetéseket a magyargyűlés diktálja, a magyargyűlés csak czeget, mely alatt államellenes tendenciákat portálnak. A németek nem Magyarország, hanem Ausztria ellen tüntetnek és a hol csak tehetik, a nagy német birodalomhoz való ragaszkodásukat jelzik. Az ausztriai nagyobb városok példájára tegnap Bees városának községtanácsa is foglalkozott az új kiegyezési rendellel. Az ülésen az elnöklő Lueger főpolgármester indítványára a községtanács

lépett fel s játékával egészen elragadta a közönséget.

Ez időkre esik házassága is; nőül vette 1866-ban Pataky Rozát. — Ezután teljesen visszavonultan élt, csupán tanulmányainak s a szinpadnak szentelte életét, dolgozva éjjel-nappal s midőn 1869-ben másodszer a pesti Nemzeti Színházhoz került, már teljesen kész színész volt s Othellóját úgy a sajtó, mint a közönség a legnagyobb elismeréssel és magasztalással fogadta. De csak egy évig maradt Pesten, 1870-ben megint Kolozsvárra ment, ahol különösen Shakespeare alakításai tették nevét országos hírvé. 1874-ik évben újra vendégszerelt Budapesten, óriási hatást és nagy feltűnést keltve, a közönség és sajtó egyhangulag követelte szerződését s így Szigligeti közbenjárására hosszabb huzavona után 78-ban ismét a Nemzeti Színházhoz került, ahol most a legelső helyet töltötte be s így elérte pályáján azt a magas polcot, ahová csak magyar színész eljuthat. Azonban Budapest nem válhatott Kovácsnak állandó lakhelyévé: Szigligeti meghalt és benne Kovács Gyula legjobb pártfogóját vesztette el; a N. Sz. intéző körei sohasem voltak jóakarói és sohasem tudták méltányolni tehetségét.

E körülmények és egyéb okok arra bírták, hogy elhagyja a Nemzeti Színházat és 81-ben ismét Kolozsvárra ment. Ezt idő óta

egyhangulag a list foglalt a szesz és cukoradóról szóló rendelet kibocsátása ellen elhatározta: felszólítja a kormányt, hogy a reichsrathot hívja azonnal egybe és terjessze elébe ugy ezt a rendeletet, mint az összes törvényjavaslatokat. A tanács egyszersmind azt a reményét fejezte ki, hogy a reichsrath ezt a rendeletet nem fogja jóváhagyni. Csütörtökön a községtanács teljes ülést tart, melyen ezt a határozati javaslatot fogja tárgyalni. Erre az ülésre hír szerint Lueger polgármester meglehetősen mérsékelt hangú határozati javaslatot készített elő, amelyvel az ellenek aligha lesz megelégedve. E miatt botrányoktól tartanak.

A tiltakozó városok közül tegnap csak Salzburg volt zajos. Népes gyűlés volt, melyen a 14. § ellen tüntettek. E gyűlést azonban a Sylvester képviselő beszédeben előfordult heves kifakadások kövekeztében csak már felszólták. Zajos füttyölés és „Le Thunnal kiáltások hangzottak erre. Egy torna-sz fekete piros arany lobogót tűzött ki a teremben és rögtön kiadtak a jelszót, hogy tüntető körmenetet rendezzenek a városban. Eközben össztűzték a rendőrséggel. Nehány zavargót letartóztatták.

A fekete piros-arany lobogó, melyet Salzburg városa tanácstermében kitűztek, az egyseges német birodalom zászlaja és ennek kitűzése már nem tüntetés, hanem már a határozottan forradalom előjele.

Ausztriában a törvényes állapotot már csak az uralkodó egyéniségének tekintélye tartja valahogy fent, de már ezt a tekintélyt sem respektálják és néhol a hamu alatt izzó parázs mégis csak lángot vet. Thun gróf, úgy látszik, nem elég erős, hogy megbeküljön, vagy megküzdjön az államfelegyőző elemekkel és ha sokáig marad kormányon, nem lehetetlen, hogy az osztrák disciplina alá szorított magyar katonák fogják öle átvenni a pacifikálás nehéz munkáját és Ausztria arra a szomorú sorsra jut, mely az ötvenes években Magyarországnak jutott osztályrészül.

Ausztriában nem is fogják előbb megérteni, hogy a monarchia súlypontja Magyarországon van és hogy a lötharingeni Habsburg-dinastia egyetlen igaz támasza a magyar nép.

KÜLFÖLD.

Belga kormányválság. Belgium fölött ismét megjelent a béke csillaga, de hogy ragyogása tartós lesz-e, ez nagyon kétséges. — Vandenpeereboom bukása ha nem is békítette

állandóan Kolozsvárott volt, ahol valóságos nemzeti és művészi missziót teljesített, amely egész Erdélyre kiterjedt.

Irodalmi munkásságáért tagjává választotta a Petőfi Társaság, az Erdélyi Irodalmi Társaság, Csokonai és a Szigligeti Társaság.

Akkor lett színészsze, amikor a magyar Tháliának legfőbb szüksége volt hatalmas erőkre.

És nem is élt másnak, csak a művészetnek és ama nagy idáinak, amelyet e szavakkal fejezett ki mindig:

— Mindent a magyarságért!

Néhány nappal ezelőtt meglátogatta Bartók Lajos és Dezső József, a N. Sz. tagja, a mint a segesvári ünnepre mentek. A művész lelkes örömmel fogadta őket, a kik ünnepelni jöttek az „ő poétájának“ emlékére. Órshosszat beszélt s a mikor vendégeinek csodálkozó arcát látta, így kiáltott föl:

— Bizony, mi jó vidékiek tudunk még lelkesülni. Kolozsvárott mindenki úgy érez, mint én.

Tényleg vele érzett mindég kiveses Kolozsvár. Szerette ezt a nagytudású, nagyszívű színészt, a kiért most könyvet ejt minden intelligens magyar ember, Királyhágón innen Királyhágón túl.

ki teljesen az elégedetleneket, de mindenesetre méz-s madárgul szolgált nekik. A király Smet de Nayer volt minisztert bizta meg a kormányalakítással és ezzel meg is van vetve a leendő kabinet politikai alapja.

Vandenpeereboom meglakolt nyakasságáért. A forradalom véres árnai kezdenek kísértetni és aki azokat földézte, annak menni kellett. Az új miniszterelnök személyisége biztató ugyan a kibontakozásra, de hogy mefogja-e tűrni, vagy szliditni a szocialistákat és liberalistákat; ezzel úgy látszik, még ő maga sincsen tisztában.

A kisebbség obszruáló kedvében van és nem akar tagítani, amíg vagyai nem teljesülnek. Valószínű tehát, hogy magyar és osztrák miotára parlamenten kívüli egyezkedéseket fognak folytatni. A szocialisták ugyan körik az ebet a karóhoz, hogy ők egy hajszálnyit sem engednek. Általános választói jog vagy forradalom! — dörgik az egész vonalon, de ha majd látják, hogy a másik ellenzéki párt cserben hagyja őket, valószínűleg szelidebb hurokat fognak pengetni, mert magukra hagyatva nem igen tudnak bármit is keresztülni.

Hogy melyik javaslatnak van többsége a polgárság körében, az még kétséges. — A klerikálisok számítanak a papság agitációjára és remélik, hogy bármilyen választási rendszer lesz is, megtartják uralmukat. — Az is hallatszik, hogy fölcsatlják a kamarát. Ez azonban csak olyan orvosság volna, mint mikor az orvos szirupot rendel, csak hogy éppen rendeljen, hatni nem hat, mert a jelenlegi választási módszer következtében túlnyomó többséget nyernének a klerikálisok és akkor Smet de Nayer ott volna, ahol a mádi — miniszterelnök.

Nem is valószínű, hogy Lipót király, a kinek trónja már-már recsegett, beleegyeznék ilyen hiábavaló erőlködésbe. A mostani izgatott hangulatban egy választási vihar különben is végzetes lehetne a dinasztiaira és így mérlegelve a körülményeket, a prognosztikont ebben a két szóban foglalhatjuk össze: tisztességes megalkuvás.

A Hentzi-szobor „beszentelése“.

Debreczen, aug. 5.

A Budapesti Tudósító című félhivatalos lapban olvassuk a következő felháborító és arcpirító közleményt:

»A mint illetékes helyről értesülünk, e hó 12-én délelőtt fogják ünnepélyesen beszentelni a gyalogsági hadapród iskolában leő harcsosemleket, a mely alkalommal a cs. és ap. kir. felsége képviselőjében József főherczeg ő cs. és kir. fensége fog megjelenni.

A harcsosemlekek alatt levő sírboltban nyugosznak tudvalevőleg az 1849-ben Budavára védelmében elesett harcsoemlékek a budai katonai temetőből exhumált földi maradványai.

A beszentelés katonai jellegű lesz: kivonulnak erre az alkalomra díszben a budapesti helyőrség összes csapatai, a melyek a hadapród-iskola udvarán lesznek felállítva s melyek az egyházi beszentelés alatt sortűzeket is adnak.

A harcsoemlékek elkeresztelt Hentzi szobor tehát még ott kint a Lipótmezőn sem tud meglenni a nélkül, hogy ne vonja magára a figyelmet s ne kergesse arczába a vért a magyarnak.

Ki volt Hentzi nekünk, magyaroknak felesleges itt elmondanunk.

Megtanítja arra minden jó magyar asszony mar apró gyermekkorában a fiát.

S mégis ott áll a Hentzi-szobor, magyar földön, a mi pénzünkön fenntartott hadapród-iskola udvarán, a mi fiainknak tanulságul, oktatásul.

Van-e még nép a föld hátán, mely megértne hasonló inzultust?

Nincs!

De hát a magyar megtűri.

Csak hogy ez a türelem nem elégíti ki a felsőbbiséget. Szakadásig kell feszíteni a húr. Besztercei ünnepet kell rendezni. Nagy fényvel, nagy pompával. Ki kell rukkoltatni oda a Hentzi-szobor elé valahány magyar baka van a fővárosban.

Ott lesznek a tiszt urak is, ott lesznek a tabornokok s ott lesz élükön a magyar király képviselőjében a magyar főherceg: József.

Ott fogjuk látni a királyi családnak éppen azt a tagját, a kiről megzoktuk tudni, hogy velünk érez, hogy magyarul érez, hogy magyar ember testestől lelkestül.

A legfelsőbb hadparancs éppen őt, a magyar királyi honvédség főparancsnokát rendeli ki oda.

Szell Kálmán és miniszter társai valahogyan szerencsésen kibujtak az ünnepen való részvétel kötelessége alól. A besztercei katonai jellegű lesz, ők tehát nincsenek kirendelve.

Am a teljes felelősség ezért az ünnepért Szell Kálmáné.

Vagy a jog, törvény és igazság korszakában már a Hentzi-ünnepet is meghamisítják büntetlenül.

1886. május 21-én sokkal kisebb dolog történt. Egy Janszky nevű obskurus dandárnok megkoszorúzta csendben korán reggel a tisztársait együtt a Hentzi-szobrot. S három hónapig nem volt béke, nem volt nyugalom az országban.

A megkoszorúzás követő napon Szalay Imre és Ugron Gábor megintrpelláltak ez ügyben Tisza Kalmánt s estére nagy tüntetés volt a fővárosban. A tüntetések azután megint megújulnak. Janszky szökve menekült a fővárosból Pécsre, a hol azonban nem akarták megtűri, úgy, hogy csak katonai fedezettel mert kimenni az utcára. A fővárosban már-már forradalmi volt a hangulat. A tüntetés elfojtására kirendelt katonaságot kövekkel dobálták meg.

Az összes megyék és városok felirtak a Janszky-ügyben a képviselőházhoz.

S végül — elégtételt kapott a nemzet.

És pedig királyi kézirat alakjában.

Abban a királyi kéziratban a Janszky tábornok Hentzi-koszorúzásáról így szolt a felség:

„Sajnos, ha egyes tények miatt az egész hadsereg bírálata alá vétetik.”

Ez volt 1886-ban, az átkos Tisza-korszakban.

Ma a m. kir. honvédség főfelügyelője jelenik meg a királyi képviselőjében a Hentzi-ünnepen.

Nagyobb dicsőségére a fennen magasztalt jog, törvény és igazság új korszakának.

Táviratok.

Samassa Berlinben.

Berlin, aug. 5. Samassa egri érsek ma ide érkezett.

Kihallgatás a királynál.

Ischl, aug. 5. Krieghammer báró hadügyminiszter és Bylandt gróf közoktatásiügyi miniszter ma reggel ideérkeztek, kihallgat son voltak a királynál, és e után részt vettek a királyi családi ebédjében.

Dreyfus-ügy.

Rennes, aug. 5. A nagy hőség miatt a Dreyfus-pör tárgyalását a gimnázium nagy tornaszobájában tartották, Dreyfusnak csak egy utcán kell átvonulni. A tüntetések megakadályozása végett, ezt az utcát csendőrök fogják elzárni.

Dinamitos zendülők.

Cleveland, aug. 5. Tegnap este egy zendülő csoport nitroglicerinnel levegőbe röpített egy lóvasúti kocsi, senki sem sérült meg.

Bécsi készülődések.

Bécs, aug. 5. A Wiener Allgemeine Zeitung jelenti: A kereskedelmi miniszterium az iparparancs-vámügyi szakosztályának és a kereskedelmi és iparkamarák képviselőinek alapján már összehívották a kereskedelem és vámpolitikai adatok összegyűjtésére szánt kérdőíveket, amelyek most a kereskedelmi és iparkamarákhoz kerülnek, amelyek az iver székü dsevel, továbbá az anyag összegyűjtésével, rendezésével és eselg kiegészítésével vannak megbízva. A kereskedelmi miniszter főszóította a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy figyelmeztessenek az érdekelteket ennek az adatgyűjtésnek a fontosságára és biztositák az érdekelteket netaláni aggodalmaik eloszlatására, hogy az összegyűjtött anyagot kizárólag kereskedelempolitikai célokra fogják felhasználni és szigorúan titokban tartják. Ezzel az alalás összeírással semmikep sem akarnak elebe vágoi az illetékes tenezőknek, különösen a kereskedelmi és iparkamarák ama joganak, hogy álláspontjukat, illetőleg véleményüket a vá- és kereskedelempolitikai kérdésekről kifejezre jutasák. A kereskedelmi miniszter ennek okaért föntartotta magának azt a jogot, hogy szükség esetén újra a kereskedelmi és iparkamarákhoz forduljon.

Angol okvetetlenkedés.

Fokváros, aug. 4. Megerősítik azt a hírt hogy a pretoriai angol diplomáciai ügyvivő az angol kormánynak egy tavoratát terjesztette elő a Chamberlain javasolta közös vizsgálat tárgyában. Hir szernt az africaner párt kedvezően fogadja ezt a javaslatot.

H I R E K.

Ecsedi Kovács Gyula.

— aug. 5.

Szegény E. Kovács Gyula meghalt a csatatéren, a mikor nemes lelke minden lángolásával dicsőítette annak emlékeztét, a kinek apoteozisát fenyesen ülte meg az egész nemzet. Fülebe, szívébe, cseng az ünneplő tömegnek a művész hangja, melybe bele öntötte minden lelkesedését, hogy érezze a perc varázshatalmát mindenek, akik seregestől összejöttek ünnepelni a honvédek porai felett. Megerőltette a fizikumát, hangja csengett, messze szállt: szeme messze lövelte a lángot az óriás térségre. Az augusztusi ég felhővel volt borítva; de egy kis részen át a nap-ugar csodálatosképen éppen a tribünre bullott alá, a hol a művész állott. Födellen fölvel állott, hiszen imádkozni jött, a szabadság templomába; imádságot szavalt, melyet a magyar nemzet legnagyobb élő költője: Jókai Mór irt. S megölte a napszúrás. A nap ölte meg, mely felé egész életében tört, mely felé a lelke röpült!

Megkapó és érdekes az ő halála: regényes és költői mindenek felett. Költő

és művész nem is almodhat magának szebbet. A csatasíkon esett el, akár a ketona, a maga mestersége, művészete szolgálatában. Esétt, mert teste, lelke minden erejét a művészetének szentelte annak a művészetnek, melynek ideális lelkü apostola volt mindig, mióta ifjú korában a vándorbotot kezébe vette. Mert E. Kovács Gyula a régi iskola hive volt: hive ama régi iskolának, mely előtt a művészetben nem az üzlet a legfőbb cél. Ő még ideálisan gondolkozott a művészetéről s jobban örvendett a lelke, ha egy pár műértő előtt Schakespeare-t interpretálhatta, mintha egy zsufolt által látott, mely a ledér operettnek áldozólcso társával.

Shakespeare volt az ő bálványa: az angol szellemóriában felolvadt egész művészi becsvágyával, egész lelkével. Utolsó terve is nemes volt. Albumot akart csinálni Shakespeare magyar ábrázolásból, nem úgy, ahogy sablonszerűen a fotográfus gépe elé állanak; de úgy akarta Hamletet, Lear királyt, Machbethet megörökíteni, amikor szerepük egyik legérdekesebb alakja lett volna ő is, a legjobb magyar Shakespeare-alakítók egyike, akire ráillik Göthe mondása: aki valami nagyot, dicsőt szeret, bálványoz: jele, hogy rokonságban van vele.

Derek katonája, — nem, egyik vezére volt a magyar színészet hadseregének, aki meghalt a fehéregyházi csatasíkon. Gyönyörű volt a halála: maga is apoteozis, mint a vers, melyet szavalt. Am a halál szépsége, dicsősége hogy némitja el végkép fajdalmunkat, melyet elvesztése fölött érezünk? A nemes becsvágyu színészt, a mély érzésű poétát siratjuk benne, kinek a legbecesebb tulajdonsága volt az, ami manapság mindég ritkább lesz: a forrón érző, igaz szív.

E Kovács Gyula halála megdöbbentette egész Magyarországot. A megéptetésből felocsudva, csak most érzi, most tudja mindenki, ki volt az az ember, kinek koporsója felett ma délután felzendül a gyász ének. A nemzet halottja ő, hiszen benne a magyar művészet vesztette el legéke-ebb koronáját. A budapesti összes és a nagyobb vidéki lapok a legmelegebben emlékeznek meg elhunytáról, s konstatálják, hogy E. Kovács Gyula igazán nagy stylumú színész volt, a minőt alig terem egy-egy század.

Debreczen városának színügyi bizottsága a város nevében is és a Csokonai kör, hatalmas habérágat helyeznek el a költő színész koporsójára. A temetésre dr. Benedek János lapunk jelenlegi szerkesztője utazott és a Csokonai-kör nevében beszédet is mond a koporsó felett. A debreczeni koszorúk a következő feliratot viselik:

„E Kovács Gyula emlékének a debreczeni színügyi-egylet 1899, augusztus 3.

A Csokonai-Kör koszorújának szalagján a következő felírás van:

„A művésznek és költőnek — Hálás kegyelettel a Csokonai Kör.”

Komlóssy Arthur helyettes polgármester a következő táviratot küldte a gyászoló családhoz.

„Magyar színművészetünk nagy veszteségének gyászos híre mályen megröndítette

Debreczen város közönségét. Nagyságod vigasztalhatatlan fájdalmában mindoyájan igaz részvétellel osztozunk."

Táviratot küldött az özvegynek azonkívül sok debreczeni előkelő család' kikhez Kovácsot a rokonszenv és barátság köteléke fűzték.

A temetés ma délután négy órakor lesz a kolozsvári nemzeti színház előcsarnokától. Ott állította fel ugyanis Bölönyi József intendáns a ravatalt. A szintarsulat tagjai, kik most nyári állomásukon, Nagy-Váradon időznek, egytől-egyig átmennek a temetésre, s el-sirjek könnyeit tanító mesterük sirja felett.

A nagy művész pedig pihen csendesen. Nemes lelkét, jó szívét nem hozza indulatba többé semmiféle érzélem. Nem hallja a panaszos jajszavakat az özvegy, az árvák a pályatársak, keserű zokogását — nem hall semmit sem.

Lelke megdicsőülve tekint le, a boldog attól az öleléstől melyben odafönn Petőfi Sándortól volt része.

Nyugodjék békén, boldogan, csendesen. Sirjat egy nemzet borítja el virágokkal, emléket pedig milliók és milliók szívébe zártá az a tragedia, mely a segesvári, sikon most már másodszer játszódtott le.

* **Istenítisztelek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istenítiszteletet. A nagy templomban B e l t e k i Lajos s. l. a kistemplomban Csutoros Albert s. l. a Kossuth-utczai templomban M i t r o v i c s Gyula lelkész.

* **Az aug. 2-iki ünnepélyhez.** Az aug. 2-iki hazafias ünnepélyről lapunk csütörtöki számában bő tudósítást hoztunk. Utólag azonban szükségünk tartjuk megemlíteni, hogy a függ. kör két remek koszorúja B. Nagy János pártunk kiváló tagjának buzgalmából került ugy a kőoroszlánra, mint a Nagy Sándor halom emlékoszlopára. B. Nagy János csekély összeg kivételével mint lelkes hazafi és igaz magyar ember saját költségén készítette a kör két szép babékoszorúját. — A koszorut Vályi Gusztáv ügyvéd és Zong János tették le az emlékekre. Vértesi Lajosné uró szintén szép babékoszorút helyeztetett le a kőoroszlánra szintén Nagy Gusztáv és Zong János által.

* **Adakozzunk Kovács Gyula árváinak.** Debreczen város közönsége ismeretes arról, hogy az árvákat és szerencsétleneket mindig felkarolja. Istennek hála sok nemes-szívű emberbarát van városunkban, ki siet jótéteményi gyakorolni azokon akik azt megérdemlik. A jelen esetben is ezekhez a nemes szívű emberbarátokhoz fordulunk. Kerjük őket hogy miként V ö r ö s m a r t y, G a r a y János árváit, ugy E. K o v á c s Gyula gyermekeit is karolják szivökre. Csatlakozzanak ahoz a mozgalomhoz, mely országszerte megindult, s melynek célja nemzeti adomány gyűjtése K o v á c s Gyula árváinak. Hisszük hogy szavunk nem lesz kiáltó szó a pusztaban s Debreczen polgárai sietnek megtisztelni a nagynevű művész emlékezetét.

* **Egyház tanácsülés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma 1899. évi augusztus hó 6-ik napján d. e. 10 órakor az egyház tanácsstermébe gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés arról, hogy a f. évi júl. hó 9. napján tartott presbyteri gyűlés júl. hó 11. napján hitelesített. 2. Jelentés arról, — hogy főgondnok ur aug. 3-án hat hetre eltávozott. 3. Erőss Lajos ev. ref. lelkész válasza a theol. akad. tanszékre meghivas tárgyában. 4. Révész Lajos tanár válasza a főgymnasium egyik c. a. s. phil. tanszék

meghivas tárgyában. 5. P. Nagy Zoltán zenetanár válasza a tanítóképző-intézeti zenetanári állására történt meghivatása tárgyában. —

6. Debreczen sz. kir. város tekintetes bizottsági közgyűlésének 117/8644. 1899. bkgy. sz. a. kel. határozata a fapcsikai 1. sz. tjkvben 32. br. 1035 □-öl kaszáló birtoknak tulajdonjoggal átengedése tárgyában. 7. Debreczen sz. kir. város tekintetes tanácsának 3154/1899. átírata a Bethlen-utczai 3. sz. háznak iskolai célra tanítói lakásul átengedése tárgyában. 8. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács f. évi 584. sz. a. kelt végzése a természettani és mennyiségtani tanszékre Gondi Sándor tanárra választása tárgyában. 9. Az iskolaszék f. évi 547. sz. végzése az ispotályi leányiskolai tanítónői állásra hird-tett pályázat eredménye tárgyában, tanítónő választása. 10. Az iskolaszék f. évi végzése három tanítói állásra hird-tett pályázat eredménye tárgyában, tanítók választása. 11. Az iskolaszék f. évi végzése özv. Hajdu Istvánné tanítónő járandóság tárgyában. 12. A gazdasági bizottság f. évi 465. számú végzése özv. Beder Ferenczné havi segély iránti kérelme tárgyában. 13. Az iskolaszék f. évi 495. sz. végzése özv. Lévai Lajosnénak temetési költség megszavazása iránti kérvénye tárgyában. 14. Az iskolaszék f. évi 468. sz. végzése azoknak a tantermeknek, melyek a lefolyt iskolai évben is használtak, fenntartása és helyettes tanítók alkalmazása iránti intézkedés tárgyában. 15. Az iskolaszék f. évi 357. sz. végzése ismétlőiskolai tanítók és ipariskolai vallástanítók alkalmazása tárgyában. 16. Az iskolaszék f. évi 446. számú végzése a más iskolába járó ev. ref. növendékeknek vallástanra oktatása iránti intézkedés tárgyában. 17. Az iskolaszék f. évi 542. számú végzése a néposztályoknak jövő iskolai évre elhelyezése és népessége tárgyában. 18. A felsőbb leányiskola igazgatótanács f. é. 480. sz. végzése, melynek kapcsán a felsőbb leányiskola is ezzel kapcsolatos elemi iskolák 1899/1900-ik iskolai évi költségelirányzata beterjesztetik. 19. A gazdasági bizottság f. é. 408. szám alatti kelt végzése a folyó évi június 6 és 7-én tartott pénztárvizsgálat tárgyában Küldöttégi jelentés a kócsi pusztai 1897 frt 44 kr követelés, illetve a pusztai birtokrez tulajdonjogának rendezése tárgyában. 21. Az arvaügyi bizottság f. évi 575. sz. végzése, Haász Sándor volt városi hajdu tartozása ügyében. 22. Nt. esperes ur f. é. 700 számú megkeresése az 1897-ik évről az adókötelesek, kivetett adó stb. kimutatás tárgyában; az idevonatkozólag tett főgondnoki in-ek-dés. 23. László Albert könyvkereskedő kérvénye özv. Hajdu Istvánné járandóságának lefoglalása tárgyában. 24. Az E. M. K. E meghívója a f. évi szeptember hó 17-en Gyulafehérváron tartandó 15-ik közgyűlésére. Simonffy Imre kir. tanácsos, főgondnok. Kiss Áron ev. ref. püspök, mint lelkészelnök.

* **Végre.** Mióta a meleg nyár beköszöntött, Debreczent elég sűrűn keresték fel a turisták. Nem annyira a város szép fekvése csábította őket, hanem ezernyi speciálitása, melyek közül nem utolsó volt az a gyönyörű porfelhőzet, mely allandóan elfedte a napot Debreczen viláosságért sóvárgó polgárai előtt. Mint ma értesülünk, Debreczen város tanácsa megirigyelte a tudóktól, hogy egy nyár alatt elrothadjanak s a jövő héttől fogva locsolatni fogja a vasuttol a Nagyerdőig nyuló utat. Igazán kellemesen lep meg bennünket a városi tanács figyelme, mert azt hittük, hogy az öntözést csak majd decemberben fogja megkezdetni a tanács, hogy konkurrencziát csinálhasson a «Margit»-fürdő jégpályájának!

* **A művész kegyelele.** M a n d o k y Béla a régi színész-gárda eme jelese jó barátjának E. Kovács Gy.-ának koporsójára koszorút küldött ma Kolozsvárra. Mándoky Belát igaz barátság fűzte az elhunythoz. Legutoljára a jubileumi diszeloadáson játszottak együtt Bank-bánban. E. Kovács Gyula Peturtt Mándoky Béla pedig Bank-bánt alakította. Ki hitte volna akkor, hogy a nagy művészt ily hamar elszakítja tőlünk a kériheletlen végzet.

* **A polgári kerékpáregylet és az öreg honvédek.** A helybeli polgári kerékpá-

ros egyesület az 1848—49. honvéd egylet részére 20 frtot küldött hozzám az 1849. aug. 2-án vivo't debreczeni csata 50 éves évfordulója alkalmából. Fogadja a t egyesület szives adományaért elismerő hálás köszönetünket. S z e p e s y Gusztáv a depr. 1848—9. honv. egylet elnöke.

* **Az anyakönyvezető szabadságon.** Olah Imre anyakönyvezető tegnap kezdte meg egy hónapra terjedő szabadságát. Távoleta alatt Nagy Gyula helyettes anyakönyvezető helyettesíti.

Dr. Tüdös Kálmán főiskolai orvos és tanár, ma ket heti odülésre Tátrafüredre utazott. Ez idő alatt magánbetegéinél dr. Nagy Kálmán m. járas orvos, a kerekdedelmi beteg pénztárnál pedig dr. B a l k a n y i Ede helyettesíti.

* **Az új kaszárnya.** A lovasági új lakatya építési és felszerelési munkalataival már e hó végéig teljesen készen lesznek. Szeptember első felében pedig a berendezést teljesítik. A kaszárnya hatszáz ezer forintjába került a városnak és harminczkilencz ezer forint évi bért kap érte a kincstártól. A város szeptember 15-én adja át az új kaszárnyát s októberre a legnagyobb valószínűség szerint már be is népszül.

* **Márk Endre ur dalárai.** A városi balgylet, mely M á r k Endre ur dicsőségét zengi s mely ennek az urnak az összes Balkán-államok talmi-rendjeleit van hivatva megszerezni, holnap nagy népünnepélyt rendez a Nagyerdőn, melyet holnapra elzárnak mindenkitől, ki Márk ur dalárainak ünnepélyét élvezni nem hajlandó. Fel nem foghatjuk, hogy lehetett megengedoi a nagyerdő körülzárását épen ya-árnap, mikor legalább is négyezer olyan ember szokott oda kimeenni vasárnap napon, kiknek egyedüli üdülésök a nagyerdő s kik v a s á r n a p o t kivéve le vannak lánczolva dohos, egészségtelen büroókhoz, műhelyekhez, kik a város utcáin csak a tüdőiket sározzák el s kik egyedül a nagyerdőben szivhatnak hetenként egyszer olyan amilyen levegőt...

* **Előléptetett postások.** Hegedüs Sándor keresk. miniszter egész sereg tisztviselőt léptetett elő és nevezett ki. — A debreczeni posta és távirtdahivatalnál kinevezettek, illetőleg előléptettek Sereghy Sándor posta és távirótisztképző tanfolyamot végzett hallgató posta és táviratistt; a IX. fizetési osztály I fokozatába Szathmáry Károly távirófőtiszt; a X. fizetési osztály 2-ik fokozatába Lengyel Sándor postatiszt, a 450 frt fizetési fokozatba Nalácy Mária táviró kezelőnő.

* **A városi dalegylet népünnepélye.** Holnap este 8 órakor Alföldi Mihály városi tisztviselő vezetése mellett rendezendő tűzijáték alkalmával villanyfényben fog uszni a Nagyerdő sötétje. A tűzijáték legváltozatosabb kivitele lesz itt látható, műsora a következő:

1. D. u. 4 ó r a k o r a léghajók felbocsátása, melyeknek kezdetét ágyulövések jelzik. 4 órakor indul a léghajóval egy paraszt asszony; 5 órakor indul egy jó megtermett parasztember; 5 óra után egy bohóc, 6 órakor pedig a boszorkány.

2. E s t e 8 ó r a k o r.

a., 3 db. ágyu dörreg, b., 6 db. rőp-pentyü, szines csillagokkal, c., 4 db. szökő-kut, d., 3 db. forgó nap, e., 1 db. csillag ró-zsa, f., 2 db. római gyertya, g., 2 db. mozsár egyu lövés, h., 3 forgó rózsza, i., 6 db. rőp-pentyü bolygó, béka és kigyókkal, k., 3 db. szép tourbilla, l., 3 db. égő szélmalom, m., 6 db. rőp-pentyü, durranással, n., 2 db. Villám álló nap, o., egy csomó béka csatázás, p., egy nagy ágyu lövés, r., az egész teret bevilágító görögtüz.

Tűzi játék után a Dobos élőtti téren —

a hova külön belépő jegyeket váltani nem kell, — a debreczeni összes dalárok együtt eszenenek a Hymnuszt. Ez után kezdett veendi a hangversenyszerű dalestély. Ide a külön belépő díj 1 frt, azonban az összes dalárdák pártoló tagjai, ha pártoló tagsági jegyeiket a pénztárnál felmutatják, a díj felét fizetik.

Külön meghívók a dalestélyre ezuttal kibocsátva nem lettek.

A hangversenyszerű dalestély műsora következő:

1. Nyitány, Rác Károly zenekara által.
2. Tihanyi echo. Macsaj Sándortól, előadja az ácsfjúság dalköre.
3. »Tarka madár« előadja az Iparos ifjúság dalköre.
4. Komoly szavallat, előadja Kovács Zsigmond IV. theologus.
5. »Hazunk előtt« — népdal egyveleg Fortunertől, előadja a Munkás dalegylet.
6. »Harangoznak« népdal, egyveleg Médertől előadja Petőfi dalkör.
7. Vigszavallat, Boros Lajos IV. jh. által.
8. »Bár merre jár« népdalegyveleg Lányitól. Előadja a »Debreczeni dalegylet.«
9. Szóza t. együtt éneklék az összes debreczeni dalos egyeületek.

A népnepély délutánján kellemes szórakozást fog nyújtani Winkler Lambert, a törpe állatok mutogatása és hajóhintáival. A birtokában levő állatok között van egy ritka példány pánczélos állat is. Beléptidij 5 kr.

* **Negyven éves multra** tekinthet vizsgálva büszkén Debreczen egyik országos hírnevnek örvendő fűszerkereskedése, a Geréby Fülöp üzlete, mely a mai napon »Geréby Fülöp utóda« czég alatt új tulajdonosok kezébe és Bíró József személyében új vezetése alá jutott. Azaz, hogy tulajdonképpen Bíró József személye éppen nem új a debreczeni közönség előtt, mert hiszen, mint a Csanak József czégnek harmincz éven át egyik vezető-társa, nagyszabású kereskedői képessége, tántoríthatatlan egyenes lelkűsége és lekötőlező nyajas modora által nemcsak a kereskedővitag, de az egész művelt társadalom szeretetét és becsülését kiérdemelte s teljes mértékben meg is vagyunk róla győződve, hogy az ő szakavatott vezetése alatt a régi hírnevű üzlet nemcsak hogy az eddigi elismerést továbbra is ki fogja érdemelni, de még újabb és fokozottabb lendületet is veend.

* **A cigányok és a toll.** A központi rendőrség udvara ma tollkereskedéshez hasonlított. Különböző nagyságu és színű zsákok, párnák tarkították az udvart, melyben kitűnő minőségű (legalább a szakértők azt mondják) toll volt. Ez pedig úgy került a rendőrséghez, hogy az utóbbi időkben tolllopások történtek, a rendőrség tehát a Rostás és Lakatos cigány familiáknál házmotózást tartott. Ott találták a zsákokat és párnákat. Mivel pedig a cigányok nem tudták igazolni, hogy honnan került a sok rtékes liba toll, a rendőrök elkobozták s megindították ellenük a vizsgálatot.

* **Petőfi dalkör.** Ez itju dalkörnek ideiglenes zászlójára magát meg nevezni nem akaró lelkes kis leányka egy babékoszorut küldött; a dalkör színet viselő szalaggal s a következő lejjirással: »Nagy költőnk Petőfi nevének« »Szerezd dicsőséget a dalban. 1899 aug. 2.« Ring János helybeli tekintélyes bádógos mester pedig ugyancsak a kör zászlójára 1 lantot küldött, — a dalkör lapunk utján mond köszönetet a lelkes adakozóknak.

* **Az ipartestület előljárósa** jul. hó 27-én tartott ülésében a testületbe való jelentkezésnek határidejét aug. 10-ig meghosszabbította, felhivatnak ennelfogva mindazok, kik mind ez ideig még nem jelentkeztek, hogy a fent irt napig annyival bizonyosabban je-

lentkezzenek, mert azontul már 20 korona beiratási díjat lesznek kötelesek fizetni.

* **Időjárás.** Az orsz. meteorologiai intézet 1899. augusztus 4-iki jelentése: Hazánkban eső tegnap sehol sem volt. Az idő általánosán száraz, meleg.

* **A »Margit«-fürdői uszoda.** Ebben a rekkenő hőségben igazi áldás a »Margit«-fürdő uszodája, mely most nagy látogatottságnak is örvend. A ki szereti a tiszta jó hidegvizet, pompásabb fürdőhelyet nem talál városunkban.

* **Petőfi Dalkör** tagjaiul újabban a következők léptek be alapítóul, özv. Véetessy Lajosné, özv. Kerekes Gusztávné, id. Medve Kálmán, Sinay Sámuel, Brummel Gyula, özv. Lipay Gáborné, özv. Bérassy Samuelné, Keruhoffer József, Molnár Karoly, Rendes János: Vitariusz Béla, Kovács József, Tókes Gábor, Szekeres András, Rác Gábor, Nagy Ida, Csánady József, Bekeny Zoltán, Csóka Sámuel, Szücs Kálmán, Nagy Imre, Tömösváry Gyula, Kustár József, Ács Nagy László, Spuller János, Görny János, Tolm Sámuel, Máthé László, Hesz Kálmán, Egei László, Mayer J. Ellenbogen Gy., Gramantik F., Németh F., Szabó J. Jónás Kálmán s így a körnek van ez idő szerint 69 alapító, 458 rendes és 40 működő tagja.

* **Hauer Bertalan** kerthelyiségét egészen átalakította kellemes üdülő hely ez ebben a nagy melegben. Az örökté vidám Berci pedig gondoskodik, hogy a közönség minden kényelmét kielégítse. Tegnap Rác játszott vasárnap pedig Magyar testvérek fognak zenestélyt tartani.

* **Angelotti mulató.** Nagy látogatottságnak örvend az a kitűnő orfeum, mely Angelotti Vilmos avatott vezetése alatt a Bikában működik. A direktor nap-nap után gondoskodik, hogy változás és új műsorral kedveskedjen a közönségnek. Most többek közt a Constanczesky akrobata csoport egyik legkiválóbb pont. Ma különben változatos előadás leendő. Róland új kuplékat fog énekelni, Tilda és Hilda a kerekpáros hölgyek új produkciókkal lépnek fel. A műsört pedig új bohózat zárja be. Felhívják rá a közönség figyelmét.

* **Üdítő italnak** számos ásványvízforrást hoznak javaslatba, melyek közül különösen az ugynevezett természetes savanyu vizek a legkedveltebbek. Nem közömbös azonban, miféle ásványvizet használunk a fent említett czélra, mert általában számos oly vizek is, amelyek kizárólagosan csakis gyógycélokra alkalmasak, s melyek élvezete üdítő italok gyanánt nem mindig élvezetesek, savanyu vizek czime alatt szerepelnek. Így pl. nagymennyiségű mészókat vagy a vasat tartalmazó vizek szakadailan használata semmiképpen sem válik a szervezeten elnyére, sőt még némelykor a szénsav tartalom is eegészes, hogy verduz egyéneknek vértóduást idézzen elő. Mi az utóbbi körülményt illeti, a szénsav mennyisége mindenkor a palaczk nyitva tartása által lejjebb szállható s így első sorban arra kell ügyelni, hogy a víz minél kevesebbet tartalmazzon az előbb említett szilárd alkatrészekből. Ily felette ritkán található, sőt eddigelő unikumnak nevezett savanyuviz a M a t t o n i f é l e G i e s s h ü b l e r, mely még gyenge idegzetű és érzékeny egyéneknek is sikeresen alkalmazható, és mely — eltekintve alkatrészei szerencsés összetétele által igazolt gyógytani értékétől — mint elsőrangú üdítő ital szerepel.

Lapunk szerkesztősége, kiadóhivatala és a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája az Ipar és Kereskedelmi bank, piac utca 49. számú házában, a főpostával szemben helyeztetett át.

Fürdői levél.

Bikszád, 1899 aug. 3.

Édes hazánk ásványvizekben gazdag fürdői közül már sokat olvastam e lap hasábjain, csak egy van olyan, melyről ez idényen

még senki sem emlékezett meg, ez a bikszádi fürdő. Hej pedig nagyon megerdemelne ám ez a fürdő, ha nagyobb partfogásban rezesülne úgy a székemberek, mint a szenvedő emberiség által.

A bikszádi gyógyfürdő Szatmarmegye keleti szélén, egy kis hegylanczolat által elválasztott, kisebb-nagyobb hegyekkel körüvezett völgymederben fekszik, Bikszád oláh falu közeleiben, az Avas-hegység aljában, a Turpatak mellett. Özindus, illatos levegője s jó ivóvíze van bőven. Eghajlata mersékel s kellemes. Van három főforrása, u. m.: Klara-, Endre- és Istvan-forrás. Klara-forrás legzadgabb a forrasok között. Vízét leginkább használják ivásra, a szétküdes kizárólag e forrásból történik. A szétküdes már oly nagy, hogy az ország minden részébe, sőt a külfldre is küldött dugaszolt üvegek száma éven csak nem két millióra megy, a mi a vizet berló Almer testvérek áldozatkészsegenek es Tóler Ferencz üzletvezetőnek köszönhető. Istvan-forrás, melynek vizét eze őt szétküdesre használták, Endre-forrás a legnagyobb a forrasok között. Vízét csak fürdésre használják. A bikszádi viz, melyet tekintélyes szaktudósok kis Karisbadnak neveznek, a következő bajokban használható jó sikerrel: aranyer, sargaság, a gyomor és bélsatorna nyaklásánál, emésztéshianynál, hanyás, valamint a tulsagos savkepezes es epés állapotoknál. A legutak idült hurutjánál, rekedtség és kezdődő gümőkórál. Idült gyomor-hurutnál. Föveny- és huykó-kórban. Görvélyes mirigy-daganatok ellen, idült hólyag-hurutnál. Csuzos és köszvényes bajokban. Idült bőrbetegségeken.

Ezen — fájdalom — nem nagyon látogatott gyógyviznek köszöni már sok ezer ember egészséget. Hogy azok közül a sok ezerek közül kik mindennapi forró imában köszönik meg a jó teremőnek, hogy a bikszádi vizet adta a szenvedő emberiség számára, csak egyet említek meg. A nemesszivő-égeről s áldozatkészsegről ismeretes Hegy Mihályne urnó ő nagyságóak néhvi ferje olyan nehez gyomorban szenvedett, hogy már elviselhetetlen volt a fájdalma. Megkereste az ország tekintélyes orvosait, de gyomorhaját nem tudta senkisé meggyógyítani. Egyszer egy jó barátja azt mondta neki: »Hallod-e kedves Miska bátyam, menj el Bikszádra, majd megírod, hogy meggyógyulsz.« A derek öreg ur előbb trefának vette a dolgot, de később mégis meg gondolta azt, s elhatározta, hogy elmegy Bikszádra, megpróbálja, hátha használna. Meg ugyanazon évben elment Bikszádra s az a gyomorhaj — melyet sok tekintélyes orvos nem tudott meggyógyítani — már az első évben annyira javult, hogy a jó öreg urnak kedve jött az élethez. Már a 2. évben egészen megjavult annyira, hogy azután még több éven keresztül hálából elment Bikszádra. Megemlítem meg a sok közül Zong János tanító-társam kedves feleségét, ki már annyira elgyengült, hogy igazán kétségbe esett állapotba feőlt. Egy jóakarója szavára elment Bikszádra s egyszerű ottléte után egészen visszanyerte teljes egészségét, miről bizonyosságot tesz ritka jó kedélye es elevenseg.

De ehhez hasonló esetet nemcsak Debreczenben, hanem az egész országban nagyon sokat lehetne felemlíteni, kik mindnyájan hálással emlékeznek meg az egyszerű, de hasznos Bikszádra.

A 200 holdnyi parkban a forrasokat a következő épüetek övedzik körül: Rakár-helyiség, hol a víz töltése es dugaszolása eszközöltetik. Itt van a fürdőtulajdonosnak Szentiványi Gyula uróak igen szép lakása. Izraelita vendéglő, hol izraelita ritus szerint lehet etkezni. Orient szálló 22 szobával, hol leginkább izraeliták laknak. Fürdő-épület 30 m. hosszú 8 m. széles, hol esős időben a vendédek sétáikat tartják. Nagy vendéglő, melynek előtte van egy 10 m. széles es 8 m. hosszú csinosan racsozott es futó növényekkel benőtt szabad étkező hely, hol a fürdői kedélyes mulatságok is tartatni szoktak. Régi schweizilak, Möricz-lak, Möricz ezredes által építelve. A fürdő-vendégek legkeresettebb lakhelye hosszú fedett folyosóval es 20 szobával. Az

uj schweizi lak; csinos kis épület, van benne 7 szoba 1 frtos. Anna-csarnok: a fürdő egyik disze, emeletes és schweizi modorban épült. Ezen épület alsó részében van a nagy társalgó, melyben felolvasások, hányversenyek és istentiszteletek is szoktak tartatni. Elöl s hátra az épület hosszában, honnan pompás kilátás nyílik; elől a fürdő fele az épület előtti elterülő s fenyvesekkel beültetett szép parkra; az épület hátsó oldalán levő folyosóról pedig paratlanul szép látványt nyújt a szemlélő előtt elterülő «Avas» egy része, melyen tul százados-tölgy-rdök által borított magas hegyek zárják el a láthatárt van benne 22 szoba. Ezekon kívül vannak még több melléképületek. Az épületek közti ter hátr, fenyő és vadgesztenyefakkal van beültetve, melyek közti gondosan ápolt növények és seranyagok területek el. A főterület közepén van a zenecsarnok, h. l. Fáyol József kitűnő zenekara húzza a betegeszköz-köztartására a legjobb magyar nő akat mindegy nap reggel és delután 6—8 óraig

Gyógy és zenediját (5 frt) minden fürdőve d-g tartozik fizetni, ki legalább 5 napot töltött a fürdőben.

Az étkezés nem ugy van, mint az elmult éven volt, mert az nagyon rossz volt, a mi bizonyára sok vendéget visszatartott az id-jövetelől.

A tavalyi vendégios elmen s helyette egy igen jóra való vendég ios jött Nagy-Károlyból, ki jó, magyaros köztöt ad mersekelt arért.

Van a fürdőnek egy komoly, jóra való orvosa, dr. Ecsedi Gedeon, ki a be egeknek mindenkor szivesen szolgál tanácsal. Gyogytar es posta a fürdő telepen van.

A közlekedés könnyen megy mert ha az ember Debreczenben reggel 3 órakor feül a vonatra, 9 órakor már Szinyerváralján van, honnan 4—4 frtért elviszik a fürdőbe. Kiránduló helyei a közel fekvő Turvekonvai fürdő gazdag forrásokkal, viskvarhegyi fürdő és bikszádi zárdá stb.

Egyszerű fürdői időtölő ünkent — mely elég kényelmes — mult hó 28-án Zilabi Gyula, országunk egyik kitűnő humoristája, a Nemzeti Színház művésze — a mi kedves Zsü-lünk — felvillanyozta erdekes, kacágtató é adásával. Az előadást az országos Eötvös-alap javára rendezte. A bevétel meghaladta az 50 frtot.

Mult hó 29-én Anna bál volt a fürdőben, melyen Szatmarmegye sok előkelő családja jelent meg. A táncmulatság keső éjjel ért véget. A bál estélyén a vac-ora alatt tombolajáték volt, melyből sok felebaratunknak kitjuttot a szerencséből, persze, hogy en nem nyertem.

A vendégek száma eddig 350 volt.

Kik az ország minden részéből s-regl-nek össze. Debreczenből — mint mindig — ugy ez éven is sokan látogattak a fürdő.

Ott voltak: Ruzsinszki, Liptai Miklósné. Ménes János, Fodor János és neje, Nagy Sándor és neje, Strausz J.-né, Pozsgai Antalné, Pozsgai Mária, Potomaik Ignác, Katon Mihályné és leánya Juliska, Szögyéni János, Kis András nejevel, Telki Mátyásné, Szegedi Lajos fiával és nővére, Löverkeim Sámuel nejevel és anyósával, Kepes Mórné, Krósz Samueleine. Meg ma is itt vannak: Kis András nejevel, Telki Mihályné, Szögyény János, Strausz Jánosné, Pozsgai Antalné, Pozsgai Mária, Potomaik Ignác és Szegedi Lajos fiával és nővére. Budapestről: Horvá h Akos, idős Pécsi László miniszteri titkár, Skulséti Antal családjával, Ujai Dezsőné, Dr Geliért Ferencz, Omelka János Zsinger Ignác stb. Az ország különböző részéből, Dr Biró Elmerné, Jókai Mór földbirtokos és Jókai Istvan földbirtokos, Vass István és neje, Szo-

kol Pál bányatanácsos családjával, báró Kemény Arpad, Pentek Farkas tanár, Kank Lajos birtokos, Piri Sándor törvényszéki bíró, Tomasooszy Lajos nejevel, Keméri Gábor Losonczi, Szentimrei István tanár Nagyszéhenből, Káposztás Lajos Tisza-Lókról, Hosszu Gyula és családja stb. Vajha megismerne es méltányolna, már valahára a szvedő emberiség h zankban ez egyszerű, de valóban ritka gyógyrövl bíró fürdőt.

Bikszád 1899. aug. 3.

Tisz-elettel

Dávid Mihály.

A legjobb és legégszűdesebb
ü d i t ő - i t a l .
mely mutat asztali ital különösen kedvelt és borral, oognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő istü vegyületeket ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
SÁVANYÚ-ITAL

Itlja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény kezdete április 30-án.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban

Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglá.

Villamos-vasut összeköttetés a fővárossal

Idény május 1— Szeptember végéig.

Gleichenberg gyógyhely.

Josolva van a gégefő, a légzőszervek és az emésztő szervek betegségeinél. Nem ajánlható: sorvadásnál

GYÓGYESZKÖZÖK: Égvényes, földes források, savó, tehén-, és kecsketej (száraz takarmányból), kefir, fenyő- és gyögszerbelégzések, források-belégzés külön kabinokban, pneumatikus kamra, szénsavas aczellés habzó-fürdők, nidegviz-gyógyintézet.

Felvilágosítás és prospektus ingyen Lakások megrendelhetők a gyógyhelyigazgatóságnál Gleichenbergben.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvényél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., osász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Minthogy a tavasz előrehaladásával csecsemőket, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt, mert dus szénsav-tartalmánál fogva, specifikus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavával fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen hűtő, húghajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

Kedvelt borviz.

A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár:

Edeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Hirdetmény.

Alulírott kir. közzegző a Takarékos és Hitelintézet részvénytársaság debreczeni bej. cég megkeresése folytán — ezennel közhírré teszi hogy a Droppa J. cég által a Takarékos és Hitelintézetnél fedezetül letett 17 drb. 438., 439., 440., 441., 442., 443., 504., 505., 506., 507., 508., 509., 510., 511., 512., 513. és 808. számú 100—100 frt névértékű debreczeni közzgazdasági bank részvény 1899 augusztus hó 10-ik napján d. u. 1/3 órakor a Takarékos és Hitelintézet Csapó-utca 4. sz. alatti helyiségében megtartandó nyilvános árverésen azonnali készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Kelt Debreczenben 1899. aug. 4-én.

Dr. Pally M. Béla,

mint a debreczeni kir. közzegzői kamara 94/1899 számú rendelvényével, Lestyán Adorján debreczeni kir. közzegzőnek ki-rendelt állandó helyettese.

Premier- Kerékpár 24 év óta Legjobb gyártmány.

Képvisező Debreczenben: Bauer és Társa.

Eredeti szicíliai Olasz borok Debreczenben.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Debreczenben, Kossuth utca 40. szám alatt (Rössler-féle ház)

eredeti, saját termésű, hamisítatlan szicíliai

OLASZ BOROK

nagyban és kicsinybeni kimérést nyitottam.

Küönlegességek gyanánt kiemelem **Marschala, Muskát és Wermuth** olasz boraimat.

Tájékoztató végett következő jutányos árakkal szolgálók:

Marschala . . . 1 liter frt 1.—	Veres asztali bor 1 liter frt —.40
Muskát . . . „ „ „ 1.—	„ „ „ „ „ —.32
Wermuth . . . „ „ „ 1.—	Fehér asztali bor „ „ —.40
Sillerbor . . . „ „ „ —.60	„ „ „ „ „ —.32
Veres asztali bor „ „ „ —.60	Nagyobb vételnél engedmény.

A kicsinybeni kimérést a **vendéglóval** együtt **Mészáros Lajos** urra bízom, kinek kötelességévé lettem, hogy a kimérendő italokat tisztán kezeelve, — saját felügyeletem alatt — bocsássa a n. é. közönség rendelkezésére.

Kérem meggyőződést szerezni s a tapasztalat legjobban fogja kitűnő boraim hírnevét biztosítani.

Teljes tisztelettel

Mutola Gaetano.

Építőmesterek figyelmébe!

A debreczeni termény-
és áru-raktárban
nagyobb mennyiségű

építési oszlop, állvány

stb. egészben vagy részletekben

eladó.

Preblai savanyukut

tiszta alkalikus természetes alpesi savany kitűnő hatással chron. Katarrhusnál, különösen hólyagos chronikus katharrusánál, hólyag és velőképzésnél, és Bright-féle velő betegségeknek, összetétele és kitűnő íze miatt egyuttal *legjobb üdítő és frissítő ital.*

Preblai kutkezelőség Preblauban,
Posta S. Leonhard, Kärnten.

Ügyes képviselők

aether. olajok, essenciák, rum, cognac és borok eladására magas jutalék, rövid próba idő után *fix fizetés* mellett fr. Werich, Prossnitz (Mähren) czégnél felvételn. k.

500 Forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfajást kap, vagy a szája büzlik (Csalogalások közül 10 kr.) **Bartilla A. örökösei (E. Winkler) Wien, 19/I. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben: **Mihalovits István** a kinyóhoz czimzett gyógyszerárban. Határozottan kérjünk **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseert jó díjazás adatik.

Veterin-diätikus szer lovak és szarvasmarhák, juhok számára 45 év óta használatban a legtöbb istállóban, étvágytalanság, rossz emésztés eseteinél, a tejszaporítását és javítását, valamint a tehén tejleadó képességét előmozdítja. Ára egy egész doboznak 70 kr., egy fél doboz: 35 kr.

Valódi minőségben csakis a fenti védjegyvel kapható minden gyógyszerárban és drogueristáknál.

Főraktá: II

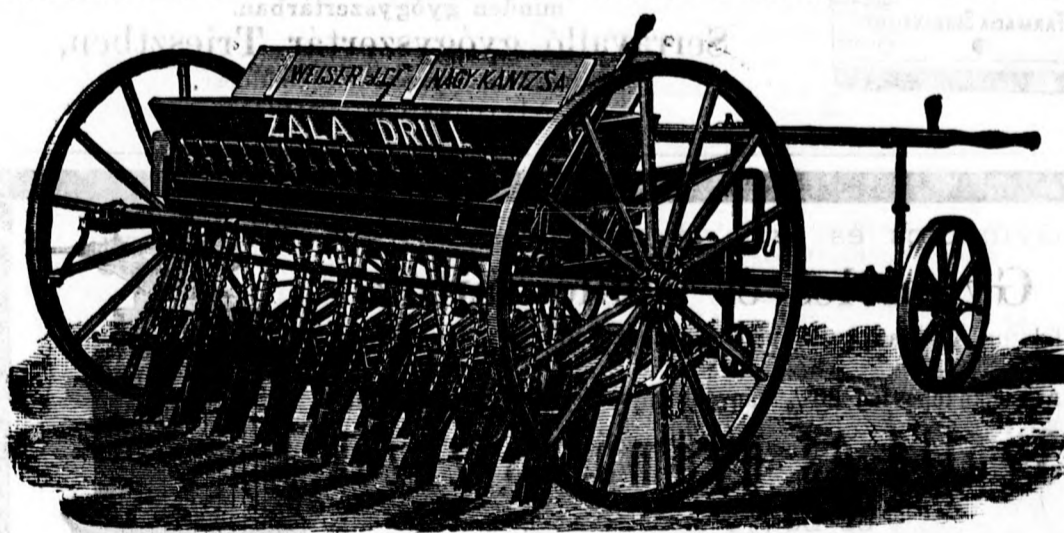
Kwizda János Ferencznel,

cs. és kir. osztr. magy. román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító. Kerületi gyógyszerész **Korneuburgban Bécs mellett.**

Kufeké féle

a tej legjobb hozzatété a betegséget megakadályozza és eltávolítja **gyermekliszt.**

Kapható gyógyszerárakban és droguistáknál.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujitásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításán az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

Maros-vásárhelyi kiállításán és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmel nyert,** továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket,

eredeti amerikai **Planet jr.** kukoricza kapákat.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répavágó, rosták, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczen, Szikszay-ház a főtőzsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

HRABÉCZY ANTAL

gőzerőre berendezett mü-kelme festő és vegyészeti tisztító intézete
DEBRECZEN, Széchényi-utca 42.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a fenti cég alatt 19 év óta fennálló

ruha festő és tisztító intézetet

— noha férjem elhunyt — továbbra is megtartom s ugyanazon cég alatt való tovább vezetésével

Wacha Róbert urat

biztam meg, aki ezen festő és tisztító intézetben annak fennállása óta folyton, — utóbbi időben mint üzletvezető — működik.

Midőn ezen körülményt a n. é. közönség b. tudomására hozom, hálás köszönetet mondok a cég iránt tanusított eddigi bizalomért s bátorkodom azt a jövőre nézve is kikérni.

Debreczen, 1899. augusztus hó.

Tisztelettel

Özv. HRABÉCZY ANTALNÉ.

LIPIK

fürdő

SZLAVONIÁBAN.

Egyetlen jódtartalmu alkalikus hőforrás (64° C.) a Kon inensen,

1898. óta a Lonjavölgyi vasut állomása (Dugosellon át.) Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasut állomás. (Zónatarifa).

Kitüntette: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszabásu park, fedett sétány, kitűnő gyógyszállodák, pompásan berendezett fürdőépületek. Villanyos világítás.

Felülmulhatatlan hatású kőszóvány és csuszos bajoknál ischiásnál, csontbajoknál, mindennemű hurutos bántalmaknál valamint minden mirigy és vérbetegségeknek.

Hivatalos fürdőorvos Dr. Semerey Bertalan Jód hévíz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá Édeskút L. és Mattoni és Wille czegetől Budapesten.

Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság Lipiken.

Pályázat.

A debreczeni izr. hitközségnél megüresedett eljárói (Samesz) állásra ezenel pályázat hirdettek.

Ezen állás 1000 korona évi fizetéssel és a szokásos mellékjövedelmekkel javadalmaztatik.

Az alkalmazandótól megkívántatik, hogy a templomi rendszabályokban körülírt egyházi teendőknél kívül képes legyen adott alkalommal előmunkozni, a Thorából felolvasni és a hitközségi irodában írni teendőket végezni.

Az alkalmazás egy próbaévre szól. Az életkort, családi állapotot és eddigi működést feltüntető sajátkezűleg írt pályázati kérvények legkésőbb f. é. augusztus hó 12-dikéig az alólírt előjárósághoz adandók be.

Az állás legkésőbb f. é. szeptember 1-én foglalandó el.

Debreczen, 1899. augusztus 3.

A debreczeni izr. hitközség előjárósága.

Serravallo-China bora

v a s s a l,

orvosi tekintélyek, mint udv. tanácsos. Dr. Braun udv. tanár, Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag, Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neusser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.,

Általános kiállítás Turin 1898.,

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.

Berlin 1895., Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, kitűnő íze miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használtatik. 1/2 literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerárban.

Serravallo gyógyszerár Triesztben, gyógyszer nagybani szétküldés.

Alapított 1848.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.

A munkaképesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrők, aszaló készülékek gyümölcs é. főzelek aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetezők gyártanak és szállítanak itálial mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

os. kár. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor.

BÉCS. II/1. Taborstrasse 71.

Kitüntette 400 arany, ezüst és bronz éremmel.

Arjegység ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontelárusítók felvételnek.

